

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od petorostopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Rim in Hrvati.

V raznih hrvatskih listih čitamo naslednja zanimiva izvajanja v obliki dopisa iz Rima:

»Še nekaj je treba povedati, da se bolj pojasni to, kako so hrvatski listi pisali o zavodu sv. Jeronima ter o vsem poročali, razun o enem dejstvu, po čemer se da soditi, kako so slabo poučeni. Najbolj se je kričalo nad kardinalom Rampollo, kar je tudi zasluzilo, ali pred Rampollo je najhujši in najnevarnejši kardinal Respighi. Mislim, da ga v Dalmaciji niso nikdar slišali niti spominjati, dočim je on celo v dopisovanju z nekaterimi Italijani v Dalmaciji. O tem bi vam mogli marsikaj povedati zadrski italijanski prvaki, ki so kardinalu Respighi pošiljali obvestila, kakršna so hoteli, a Respighi je tukaj deloval zanje bolje, kakor kak poslanik za svojo državo. Kardinal Respighi je italijanski fanatik do skrajnosti, prekaša vse iredentarije, kadar se govori o Dalmaciji. V razgovoru o »ščavih« ima na ustnih samo posmehe in zaničevanja. Za njega ni Slovanov ali ščavov, kakor nas imenuje, med ljudmi. Ta kardinal je desna roka Nemcem v zboru in Rampollov šepetalec; on je največ ruval v Jeronimskem vprašanju; k njemu so celo ponoči prihajali Alačević in tovariši, sprejemali je tudi Pjerotiča v kardinalskih salonih. Tekal je k Vojnoviću, kjer je isti izstopil, in dopisoval je z zadrskimi Italijani ta kardinal univerzalne cerkve, kako bi bolj obtežil položaj sv. Očeta papeža XIII. Respighi je zli duh pri razhajevanju, kar je občutil narod hrvatski.«

Po teh poročilih je tedaj kardinal Respighi ne samo v zvezi z iredentariji iz naših južnih dežel, temuč tudi ljut nasprotnik Slovanov splošno, posebej nas Hrvatov, ki smo na potu njegovim zaveznikom, imenovanim iredentarijem.

Nam je znan tudi drug slučaj o posebni prijaznosti nekega drugega kardinala do nas Hrvatov. Pre-

tečenega leta je namreč bil v Rimu neki odlični naš rodoljub, ki je med drugimi obiskal tudi kardinala Ferrato. V razgovoru s tem kardinalom prišlo je na vrsto tudi vprašanje o glagolici, posebno glede Hrvatov, ki so prelili več svoje dragocene krvi za krščanstvo in za sv. vero, kakor katerikoli drug narod, in kateri so še dandanes verni in udani katoliški cerkvi. Kardinal ni mogel zanikati zasluga Hrvatov za krščanstvo, ali glede udanosti Hrvatov do katoliške cerkve je pripomnil zaničevalno: da, da Hrvatje so katoliki, toda katoliki: »secundum quid«, t. j. so v kolikor so ali kakšni so.

Temu uzoru tedaj niso po volji današnji Hrvatje, ker zahtevajo svoje pravice tudi glede cerkvenega jezika, kar se najbrže ne strinja z njegovimi italijanskimi ali latinizatorskimi nazori. Ne zabimo tedaj, da imamo tudi v zboru kardinala svojih ljutih nasprotnikov.

Slovaško gibanje.

O Slovaki se pri nas sliši in čita kaj le tedaj, kadar je obsojen kateri slovaški rodoljub. A pri madjarski krutosti zadnjih let se to zgodi prav pogosto.

Da pa Slovaki delujejo vztrajno, nevstrašno in uspešno na vseh poljih kulture in gospodarskega napredka, o tem priča ravnokar izišla brošura v Turč. Sv. Martinu, ki jo je spisal madjarski neki Dugovics, seveda v prid Madjarom. V brošuri se opisuje cela povest o slovaški, ali kakor pravijo Madjari, »panslavistiški« akciji. Pisec dokazuje, da je slovaško narodno gibanje popolnoma samostojno, neodvisno ter več desetletij starejše kot madjarsko. Zato je neresnična madjarska trditev, da je slovaško narodno agitacijo zbudil šele madjarski narodni preobrat.

Slovaki znajo dobro izrabljati liberalne svoboščine ter razvijati narodno akcijo. Na Gor. Ogrskem je cela madjarska politična organizacija, ki vodi

boj proti slovaškim narodnim borbam, ali Slovakov ne uniči. Slovaštvo je sicer presili začasno podleglo, a po par letih odmora se je pojavilo okrepčano za tem silnejši boj, in sicer z novim orožjem in z novo taktiko. Poprej so se Slovaki borili s frazami, sklicevaje se na zgodovino. Dandanes je samo kulturno in politično orožje zamenjalo z gospodarskim orožjem, ki se da porabiti v politične in kulturne namene.

Slovaki so začeli ustanavljati banke, hranilnice, industrijska in trgovska podjetja. Pri tem se niso le začeli odtegovati madjarski nadvladi, temuč Slovaki so začeli pokupovati tudi madjarska veleposestva od zapravljenih velikašev. V gospodarsko akcijo so pritegnili tudi one rojake ki se poprej niso brigali za narodno akcijo ter se sploh niso hoteli pridružiti narodni borbi.

Pisec pozivlja Madjare, naj bolj pazijo na novejšo slovaško gibanje, češ, to ni mumija, ni na steno slikan vrag, temuč težka »bolezen« in ogrska politika in vlada morata to »bolezen« ozdraviti. Svojo razpravo zaključuje. »Ni se bilo treba bati Slovakov, dokler so delovali s praznimi frazami in zgodovinskimi javkanjem; toda sedaj, ko delujejo z gospodarskimi sredstvi, preti nam od njih velika nevarnost.

Madjarski strah kaže, da imajo Slovaki pravo orožje v rokah, zato se ga naj krčevito drže.

Björnson in pangermanizem.

Nedavno smo dokazali, kako nasprotstvo vlada med germanskimi narodi, posebno med Prusi, Danci in Angleži. Kakor v odgovor na obisk nemškega cesarja na Danskem, je priobčil prvak norveških pesnikov in pisateljev, stari Björnson v nekem berlinskem listu pismo o pangermanizmu. Pismo pač priča, da ga je pisal pesnik, poln idealov, ki pa v kljub svoji starosti še vedno nima jasnega

vpogleda v materialistične in separatistične težnje Germanov. Pesnik Björnson piše: »Vsa pravična sredstva, ki bi mogla dovesti do tega, da bi se narodi germanskega pokolenja zblížali v razumevanju in simpatijah, nam morajo biti dragocena. Zveza med temi narodi mora biti najvišji cilj mladeniških sanj na Angleškem ter v Nemčiji, v Ameriki ter v Avstriji, v Švici, na Nizozemskem in v Skandinaviji. Sanje, katerih uresničenje si mora staviti za življensko vprašanje prvi veliki državnik germanskega pokolenja. Morebiti se bo ugovarjalo, da je prezgodaj delovati za ta visok namen, pa tudi, ako se nam odgovarja, da so fantazije, odgovarjamo s vprašanjem: »Kaj je bolj naravno, si zagotoviti bodočnost z vedno večjimi oboroževanji, z vedno rastočimi državnimi dolgovi, vedno rastočimi davčnimi bremenmi, ali pa z zvezosprijetelskimi narodi; z zvezo, ki bi že s samim svojim obstojem zagotovila svetovni mir?« Člankar v »Allgemeine Zeitung« meni, da delajo Slovani že čvrstejšo propagando za svojo združitev kot Germani za svojo, je pač mogoče resnično, ker Germani sploh ne delajo propagande. Pri Romanih so bile želje po zvezi enkrat prav močne, in take lahko zopet postanejo. Poskočno v njihovem značaju zamore v enem velikem trenutku doseči, za kar moramo še mi potrebovati desetletja. Mi bi morali s tema obema možnostima računati. Več okoliščin zahteva, da mi predjačimo. Omenil bi le eno okolnost: stališče Slovanov v Avstriji. Omenjeni člankar meni, da bi avstrijski Slovani eventualno rajši šli z nami kot z Rusijo (?) To temelji pač predvsem na tem, kako dalekovidna je avstrijska politika, toda brezdvomno temelji tudi na tem, ali se naša mogočna zveza začne tako zgodaj pripravljati, da bi mogli z nami zreti v obljubljeni deželo. Splača se namreč tu notri pogledati! Množina ljudi, bogastvo znanja, energije, vrednosti, ki povzdiga nad vsako primer-

javo. Politična svoboda, ki je v Avstriji in Nemčiji, ne raste dovolj hitro, bi morala v zvezi z najbolj svobodnim narodom na svetu mnogo hitreje rasti. Tudi v tem oziru bi moral razgled v našo obljubljeni deželo prinesiti avstrijskim Slovanom tolažilno upanje. — Mi, ki predobro poznamo nemško »svobodo«, se vljudno zahvalimo za tolažilne upe v obljubljeni germanske deželo. Med pesniškimi ideali in vsakdanjo prozo je pač velik — jarek.

Politične vesti.

— Vstaja v Macedoniji. Turška vlada je izvedela, da nameravajo macedonski odbori za 15. t. m. splošno vstajo. Turška dela obsežne vojaške priprave. Ako ne bo imela pomirjevalna komisija, ki jo je poslala Turška med Albance, potrebne uspeha, je Turška pripravljena, kakor brž bo imela zbranih 20.000 mož, izvesti popolno podjarmljenje vseh opozicijskih plemen.

— Anarhisti na Portugalskem delajo policiji sedaj ob bivanju angleškega kralja v Lisabonu veliko skrbi. Zasedli so nevarnega anarhista celo v kraljevem spremstvu. Slugo princa Alfonza, kraljevega brata, so namreč spoznali detektivi za nevarnega anarhista. Razun tega so zaprl še celo vrsto nevarnih anarhistov. Anarhisti so baje namepravili uprizoriti grozno hudodelstvo v operi.

— Boji v Maroku. Pretendentove čete so napadle blizu Feza plemo Hema, ki šteje 20.000 oseb. Pobili so skoraj vse, le nekaterim se je posrečilo uteči.

— Revolucija na otoku Haiti. Vstaši so se polastili predmestja San Carlos ter se pripravljajo na napad na glavno mesto. Trije vstaški generali so že padli.

— Štrajk na Nizozemskem. Zbornica je z veliko večino sprejela vse zakonske načrte proti štrajkom. Sklenilo se je ustanoviti vojaško brigado

LISTEK.

Pomladnji dan.

Krasen pomladni dan. Čisto nebo se boči nad zemljo. Niti oblaka ni videti nikjer. Od daljnjih gora pa pluje hladen vetrič. Drevje je jelo že poganjati popke, ki se odpirajo, kakor bi hoteli usrkavati sveži zrak. V logu se oglašajo prve ptice, ki so se vratile iz južnih krajev.

V daljavi pa se bleste sivi snežniki deloma pokriti še s snegom. A tudi ta se ne bo mogel dolgo upirati gorkim žarkom.

Pomlad, pomlad!

Narava se prebujena in oživljena pripravlja na novo, plodonosno delo... Kamor pogledaš, vse veselo. Otroci prihite iz zaduhlih sob ven v prosto naravo uživati veselja. Tudi človek je na novo prerujen. Novi upi, nove nade mu polnijo dušo, srce zakoprni po novih idealih, vznova zasanja o sreči, lepi nedosežni sreči. Nova moč mu pólje po udih; novo življenje mu diše nasproti iz probujene narave.

Sveži zrak, čisto nebo, gorko

solnce, vse se mu zdi nekaj blažilnega, nekaj tolažilnega. Minili so enakolični zimski dnevi. Napočili so novi časi, lepši in prijetnejši.

Vse to vpliva na človeka tako prijetno. Zdi se mu, da je sedaj nastopil njegovemu življenju nov dan, dan sreče, upov...

Sprehodi v prosto naravo vplivajo blagodejno na človekovo srce, vplivajo blagodejno na njegovo telo. Vse boleti so pozabljene, vsi trudi so minili. Vse je pozabljeno.

Nova narava nam kliče: Novo življenje!

Azistent Kočevar je ravnokar okreval po dolgi bolezni. Bil je še slaboten, komaj je hodil po svoji mali sobici, po vsakem koraku se je moral odpočiti...

Mlad je še bil poštni azistent Kočevar.

Dovršil je svoje gimnazijske študije. Z veseljem je gledal pred-se v novo življenje, ki se mu je širilo pred njegovo mlado dušo. Njegov oče je bil srednji kmet nekje na Dolenskem. Kakor vsacega kmeta, tako je bila tudi želja Kočevarjavega očeta, da bi videl rad svojega sina

v mašniškem talarju. Toda Fran ni hotel in ni mogel ustreči očetovi želji. Bili so doma burni prizori. Oče je hodil jezen okrog, mati se je jokala, sosedje so si pa pomežikavale in se smejele. A Fran se ni menil za to. Moral je postati očetu nepokoren... Zagotovil si je pri nekem daljnem sorodniku malo podporo in odšel na Dunaj. Žalostno življenje ga je tu čakalo. Dobil je sicer mal zaslužek kot domač učitelj. A ni mu zadostovalo. Stradaje je hodil okrog, ni se mu ničesar ljubilo. Premišljeval je svoj položaj, proklinjal svojo usodo... Zakaj ni ubogal očeta?... Vrniti se je hotel v semenišče... Ne, tega ne morem storiti. Zagreniti si in z enim korakom uničiti svoje življenje, tega ni mogel... Tedaj je zbolel... Njegovi tovariši so ga podpirali... Polagoma je okreval. A kal bolezni mu je ostal v prsih... Po bolezni ni več mislil na svoje študije, vrnil se je domov in tu dobil službo pri pošti...

Ko je včas sedel v uradu ob svojem pultu, zdelo se mu je, da je izgubil svoje življenje, vsi načrti, vsi naklepi so mu padli v prah. Samemu sebi se je zdel živ stroj, ki meha-

niško opravlja svoj posel. Nič ga ni veselilo; ogibal se je vsake družbe. Iz urada je šel malo na izprehod, potem pa v svojo sobo, kjer je bral pozno v noč. Nekaj časa so ga prijatelji vabili med se, a zaman. Potem so ga pustili samega; nekateri so se mu smejali, drugi so ga pa pomilovali. On se ni zmenil za vse to. Enakomerno mu je teklo življenje, nič ga ni več motilo... A vendar ni bil nikdar vesel, globoka žalost mu je razjedala srce in večkrat, ko je bil sam, razjokalo se je kakor otrok nad svojo mladostjo in nad svojim umrlim življenjem...

Težko je človeku, ki mu je duša polna nad, polna načrtov, ko ga brez usmiljenja usoda zastavi, ko mu podere v prah vse, kar si je s težavo sezidal. In tak človek je bil Kočevar... Bolezen, ki jo je še prinesel z Dunaja, ga je zopet položila na bolniško posteljo.

Stregla mu je stara gospođinja... Zunaj je bila zima, sneg je padal na zemljo, mrzel veter je bril okoli vogalov. Kočevarju se je zdelo včas prijetno, ko je gledal včas v svoji bolezni raz posteljo skozi zasopljeno okno. Bil je oddaljen od vsega sveta.

Nobenega tovariša, nobenega prijatelja ni bilo k njemu. Žal mu je jelo postajati, da je dosedaj živel tako sam. Sklenil je, ko ozdravi, začeti novo življenje, uživati vse, kar mu nudi svet. Neumno se mu je zdelo dosedanje življenje... Prijatelji so bili vedno veseli, a on se ni menil zanje. Takoj, ko ozdravi, hoče med nje in v njih krogu zaživeti znova.

Ko ozdravi...

Že celo zimo ga muči bolezen... Toda ozdraviti mora! Saj pravi zdravnik, da ga ozdravi pomlad. In ta pride kmalu! Z neskončnim koprnjem je čakal pomladi. Bil je prepričan, da se mu vrne z novo pomladjo novo življenje.

Naenkrat se mu je zazdelo, da ima življenje nekaj v sebi, česar on ni mogel občutiti dosedaj. Večkrat je planil iz postelje, češ, da je že zdrav, a vselej je omahnil nazaj, zopet je čutil nove bolečine v prsih... A obupal ni; z večjim koprnjem je pričakoval pomladi...

Polagoma so se mu jele res vračati moči. Mogel je že hoditi ob palico opt po sobi... Vsakokrat, kadarkoli je prisijalo solnce, je odprl okno, kakor da bi hotel vprašati na-

za zdrževanje službe na železnicah. Vse to bo štrajkujoče še bolj razvnelo.

— Sinova nemškega cesarja pri sultanu. Včeraj sta se nemški prestolonaslednik in princ Eitel poslovila od sultana. Prvemu je sultan podelil Osmanje hišni red, drugemu pa Intiazov red. Cesar se je sultanu brzojavno zahvalil.

— Hrvatski drž. in deželni poslanci prirede te dni v Zadru ali v Spletu sestanek, na katerem bodo sklenili energično akcijo ter pozvali osrednjo in deželno vladu, naj se izvedejo v Dalmaciji ustavne pravice glede tiskovne in zborovalne svobode; istočasno bodo zahtevali, da se sanirajo gospodarske razmere v deželi.

— Nemški cesar in socialni demokratje. Nemški cesar, ki doma črti in preganja socialne demokratje, se je v Kodanju prav prijazno razgovarjal z županom Jensenom, ki je vodja socialnih demokratov.

Dopisi.

Z dežele. Prihodnje leto imela bi se bila vršiti v Petrogradu vseslovenska razstava. V zadnjih dnevih pa je bilo čitati v listih, da se je morala ista preložiti na leto 1905 — vsled nebriznosti posameznih slovanskih plemen. In zares. Izvzemši Čehe ni bilo skoro nikjer slišati o resnih pripravah za velepomembni kulturni dogodek. Tudi Slovenci moremo reči „mea culpa“. Dočim se brigamo za vsako slavje v Rimu, in prirejamo neplodna romanja na različne božje poti, se razen nekaj posamičnikov ne zmeni nihče za razstavo, ki bi bila tudi nam utegnula biti v moralnem in tudi gmotnem pogledu koristna. Kar zidajo dalekogledni slovanofili, podirajo hkrati nikdar mirujoči tajnodelujoči nasprotni elementni. Poslanec Ferjančič je v svojem govoru pri zadnji proračunski debati apeliral na slovansko vzajemnost. Ni se še do cela raznesel odmev njegovega umestnega in potrebnega apela, že sta se oglasila dva Slovana, ki sta ga na neverjetno žalosten način desavouirala. Bianchini je jel čisto po nepotrebnem udarjati ob izključno hrvaške strune in zanikal eksistenco Srbov v Dalmaciji. Romanec pa si je z maloruskega stališča želel nemškega državnega jezika. Potem pa tarnamo Slovani, da nas Nemci in vlada zatirajo! Körber nas za svojega triletnega vladanja indirektno bolj nego katerakoli prejšnja vlada napeljuje na pravo pot. A kaže se dosihdob, da zaman. Pri sedanjih razmerah res ni pričakovati obrata na boljše prihodnost, katera more vzkliči Slovanom iz lastne srede, iz mase posameznih plemen. To poslednjo ugotoviti in jo kolikor možno z lastnimi močmi vzgojiti bodi glavna skrb zlasti slabejšim plemenom, kakršni smo mi Slovenci. Po ogromni večini poljedelski narod brigati se nam je za vsestransko

ravo: Je-li že prišla pomlad in ž njo moje življenje... A beli sneg je še pokrival hiše in drevje; žalostno je zaprl okno, vlegel se na posteljo in zidal nove načrte, slikal novo življenje...

Prišli so lepi pomladanski dnevi! Iz zemlje so priklile nežne cvetke in pozdravljale pomlad... Vsi ljudje hite na prosto...

Tudi Franc Kočever je sklenil iti na sprehod in uživati blagodari prišle pomladi... Skrbno se je napravljal in odšel z doma... Bil je jako slaboten, večkrat je moral počiti, noge ga niso več nosile. Glavo je nosil pobešeno, lica so mu upadla in bila rumena ko vosek, oči so mu bile globoko udrtle. Zdajnjaj je globoko zakašljal, tedaj ga je zaskočilo v prsih, in vselej je moral postati.

Ljudje so ga začudeno gledali in si šepetali: »Ta že ne bo dolgo trave tlačil!«

A on se ni zmenil za to, prišla je pomlad, in sedaj bo ozdravel. Hitel je ven iz mesta na polje... Znani so mu bili ti kraji še od prej, ko se je tu sprehajal vesel... Prej ga ni zanimalo nič, a sedaj se mu je zdelo

povzdigo kmetijstva, katero se nahaja čim dalje v obupnejšem položaju. V tem oziru se je sicer že nekaj storilo. Toda mnogo truda, posebno teoretičnega, je ostalo brezplodnega. Našega kmeta kakor sploh priprostega človeka se ne primejo toliko lepe besede, kolikor nepotna dejstva. Že površen pogled v naše kmetovo življenje potrdi popolnoma to trditev. Izkušnje in vzgledi so razmerno največ pripomogli k napredku v posameznih strokah praktičnega gospodarstva. Bila bi za našega kmeta neprecenljiva sreča, ko bi imel večkrat priliko seznanjati se s sredstvi tikajočimi se novodobnega gospodarstva in se na njih sadovih prepričati o potrebi kreniti v lastnem domu na nova pota, kolikor so pri naših razmerah mogoča. A takih prilik nam nedostaja. Koliko imamo na pr. Slovenci kmetijskih šol, koliko uzornih gospodarstev, kje so naše razstave, ki bi kazale našemu kmetu na plus in minus dosedanjega gospodarjenja! Ne samo, da ni dvomiti o splošni koristi, ki bi jo prinašale recimo krajevne, okrajne deželne in sploh vseslovenske gospodarske razstave, marveč so take pri notorično prevagujočem praktičnem smislu našega oratarja naravnost živo potrebne. In ne samo je potrebno prirejati na domačih tleh z domačimi pri- in izdelki, temveč je dati našemu kmetu tudi priložnosti primerjati lastno gospodarstvo z gospodarstvom v drugih deželah in pri drugih, kulturno naprednejših narodih. V tem oziru morali bi se Slovenci učiti od naših bratov Čehov. Ne mine leto, da bi ne priredili zdaj na tem zdaj na drugem kraju kake razstave. Letos o binkošti prirede v Pragi veliko narodnogospodarsko razstavo, katera po kaže brez dvoma celoten obraz češkega kmetijstva. Ta razstava ne bi smela končati, ne da bi si je Slovenci, v prvi vrsti slovenski kmetje, ogledali, in to tembolj ker je češka agrikultura v Avstriji najbolj razvita in ker se take prilike ne ponavljajo vsak dan. Naši občinski in okrajni zastopi, naši denarni zavodi in tudi posamezniki omogočili bi brez primerno velikih žrtev marsikateremu neimovitemu, a nadebudnemu kmetu vpogled v njemu doslej neznane posledice razumnega in naprednega gospodarstva. Bi — toda vpraša se, bodo li tudi. Soditi po pripravah za vseslovensko razstavo v Petrogradu in po drugih pojavih ni z lepa pričakovati take akcije. Pri nas imamo če treba, denar za Petrov novič, za romanja in za druge neumnosti; kadar bi ga pa kazalo v splošno narodno korist plodonosno naložiti, smo ponajveč gluhi — ker nam manjka smisla in volje. Toda krivi našega propadanja morajo biti edeno le vlada in Nemci.

Iz Novega mesta. Ker se dopisnik iz Novega mesta v št. 72. »Slovenskega Naroda« v mene zaletuje, dolžan sem mu odgovoriti toliko, kolikor se dopis moje osebe tiče. Mene napada brez vsakega vzroka, ker se ne brigam ne zato,

vse novo... Zdelo se mu je, da mu zvoni vsak zvonček: »Pomlad si učakal, živel boš!«

V sencu je duhtela nežna vijolica, ni je hotel odtrgati! Tudi ona rada živi... Šel je naprej... Povsodi, kamor je stopil, ga je spominjalo vse na novo pomlad... Dospel je v mal smrekov gozdič. Ob visoki smreki je bila pritrtjena mala klop. Zadovoljno je vsedel nanjo...

Kako mu je bilo prijetno! Hlastno je usrkaval svež zrak, ki mu je polnil kakor zdravilni balzam pljuča. Vse je bilo tako svečanostno mirno. Le zdajnjaj je zavel med vejevjem lahen vetrič...

Kočever pa je sedel nepremično, užival zdravi zrak in mislil na svoje bodoče življenje...

Iz misli ga predrami zvonek smeh... Ozre se in vidi prihajati po poti nasproti mlado, krasno damo. Crni lasje so ji nalahno obkroževali visoko čelo, oči so gledale sanjavo naprej... bujne prsi so se ji visoko dvigale... Bila je kakor vila...

Za roko je vodila malo deklico... Ko sta šli mimo Kočeverja, se mala deklica spotakne in pade... S težavo se pripogne Kočever in ji

kaj on in njegovi prištaši in kaj klerikaleci počenjajo. Naj me še tako napada, jaz se ne uklonim, ker sem si svest, da stojim na pravem stališču. Moje javno delovanje je pač vsem meščanom znano, in vsak kdor ima pošteno vest, mi ne more nepoštenosti, hinavstva ter škodoželjnosti očitati. Marsikateremu sem pač rad pomagal z dejanjem in svetom, škodoval pa z vednostjo ali z namenom nikomur. Jaz bi bil še danes lahko član davčne komisije, ko ne bi bil tega sam odklonil. Da je bil tudi občinski odbor delaven, ko sem mu jaz kot župan načeloval, je pač dokaz, da se je pripravilo poslopje za erarično pošto, da se je zidalo poslopje za finančne urade, da se je ustanovila mestna hranilnica, da se je zabranila preložitve državne ceste pod mestom čez Loko — ter vsled tega napravil železni most čez Krko. Navedena poslopja bodo dala občini vedno sigurni dohodek in uradništvo, katero je imelo poprej slabe uradniške prostore, je zadovoljno, ne da bi vsled tega kateri meščan ali mesto imelo izgube. Mestna hranilnica pa bode tudi v pregledni dobi donasala občini korist. V tej dobi se je položil temelj vodovodu, ter so se izdelali prvi načrti in osigurali potrebni denar pri kranjski hranilnici. Take vrste ljudje so bili oni, ki jim je bila le lastna korist in škoda someščana pri srcu. Sam vem, da malo znam, a od dopisnika se ne bom učil ne enega ne drugega, ravno tako malo od njegovega prijatelja; moje vednosti pa nikomur ne usiljujem, četudi marsikdo prihaja v tej ali oni zadevi k meni vprašat sveta. O mojem nastopu v uradu pa naj ne sodi dopisnik, ker dobro vem, kako se ima s strankami občeovati in z uradniki. Meni je malo mar, kam dopisnik hodi in kaj dela ter kako domov prihaja in tudi njemu ne priznavam pravice, zasledovati moja pota. Pošten človek sme iti v vsako pošteno hišo.

Fran Perko.

Katoliški uzori.

(D dalje.)

Nameni cerkve so postali kakor smo videli odločilni za to, kake pravice naj imajo posvetne oblasti in koliko časa smejo te pravice uživati. Vlada je bil samo tedaj pravno veljavni imetelj vladarske oblasti, če je bil cerkvi brezpogojno pokoren. Sedanji avstrijski cesar Franc Jožef I. je gotovo veren mož in vnet zaščitnik katoliške cerkve, ali ko bi bil v srednjem veku podpisal tako listino, kakor je razveljavljenje konkordata, bi ga bili papeži stokrat izobčili in odstavili.

Naravna posledica stališča, da je le tisti vladar pravno veljavni imetelj vladarske oblasti, ki je cerkvi v vsakem oziru popolnoma pokoren, pa je bila ta, da izgubi vsak vladar pravico do vladanja, če cerkvi ni pokoren. Že večkrat omenjeni Ivan Salisburj je to kar najjasneje označil, rekši, da vladarja, ki ni

pomaga vstati. Krasna dama pa ga pogleda in mu reče:

»Hvala!«

Odšli sta naprej...

Kakor omamljen gre Kočever za njima... Zdelo se mu je, da sanja; tako ga je premamila krasotica... In ta pogled... Nemo gre za njima, dokler ne izgineti... A še vedno zre Kočever za njima...

Kako nenadno se je vse to zgodilo. Naenkrat je stala pred njim, le kratek hip je občutil slaj njenega pogleda in zopet je izginila...

Kakor blisk je prišla v njegovo življenje in trenutno izginila... Šla je mimo njega in izginila.

Le hip, kratek hip, je bilo vse to... In Kočeverju se je zazdelo, da je to njegovo življenje, ki je zadnji krat vsplapolalo in jelo ugašati...

Le misel na pomlad — je menil — da ga bo ozdravila... Pomlad je tu, ki mu je vzplamtelo v njem življenje in ugasnilo...

Kočever se je vrnil domov... Zopet se je čutil slabega... Ni več vstal... Pomlad ga ni ozdravila... Čez nekaj dni je bilo v časo pisih, da je umrl poštni uradnik Kočever, star jedva dvajset let. V. V.

cerkvi brezpogojno pokoren, je treba odstraniti ali z zvijačo ali s silo in to ni le dovoljeno, nego zaslužno delo. Cerkev je tudi izvajala zadnje konsekvence iz tega nauka, kakor priča atentat na kraljico Elizabeto, ki se je z vednostjo in po naročilu rimskega papeža vpizoril.

Nadalje se je cerkev postavila na stališče, da so državljani dolžni, biti pokorni posvetnim oblastvom samo v kolikor je to cerkvi na korist in ne glede na korist domovine. Pravi kristijan je bil dolžan prelomiti prisego zvestobe in izdati svojo lastno domovino, če mu je velela cerkev. To se je utemeljevalo s tem, da ima cerkev božje pooblastilo odvezovati tudi od prisega, in zgodovina priča, da se je tega sredstva prav dostikrat posluževala.

Ves javni red je torej slonel na tem, da priznava cerkev posvetne oblastnije samo pogojno, če se ravna v vseh zadevah po ukazih cerkve, in da so državljani dolžni posvetnim oblastnijam pokornost zopet le pogojno, dokler jim cerkev to pokornost velevala. Nemški vladarji so se temu gorostasnemu nazoru pokorili že o priliki, ko je cerkev ekskomunicirala prevega kralja. Na shodih v Triburu in v Oppenheimu so se izrekli l. 1076 v tem smislu. Ko je bil ekskomuniciran Henrik IV. so mu vladarji dali leto dni časa, da si pridobi papeževo absolucijo.

Čim je obveljalo cerkveno načelo glede kralja, je bilo samo ob sebi umljivo, da velja tudi za kneze in za uradnike. Sinoda v Albiju je l. 1254 odredila, da izgube službe vsi svetniki, sodniki in sploh uradniki, ki jih cerkev ekskomunicira, a kdor jih pusti v službi, zapade sam ekskomunikaciji. Po konstituciji Rudolfa I. iz l. 1281. so vsi ekskomunicirani grofje in svobodni možje tekom enega leta, vsi nesvobodni izobčenci tekom šestih tednov izgubili vse pravice, imetje in življenje.

Takisto, kakor za krono fevdalno gospodo in za uradnike, je bila pokorščina cerkvi tudi za vse druge ljudi pogoj, pod katerim so smeli uživati državljanske pravice in časti. Kdor ni bil cerkvi pokoren je izgubil vse pravice, celo pravico do življenja. Kakor je cerkev na eni strani nalagala državljanom dolžnost, da se morajo puntati proti svojemu kralju, če kralj ni cerkvi pokoren, tako je na drugi strani nalagala kraljem dolžnost, da morajo kaznovati in pobiti vse državljane, ki niso cerkvi pokorni. In tudi v tem oziru so se vladarji uklonili cerkvi, kakor posebno kažejo kruta preganjanja takozvanih »krivovercev«.

Tako so se papeži približevali svojemu idealu, da postanejo absolutni gospodarji v vseh posvetnih zadevah. Moč papežev je bila postala malone neskončna, torej skoro božja, ali kakor je učil Rajko Sabunde: »brez ovire, brez meje in brez mere«.

(D dalje prih.)

Ljubljanska mestna hranilnica v l. 1902.

Akoravno l. 1902. denarno gibanje pri tem zavodu vobče ni bilo živahnije, nego prejšnje leto, in je skupni denarni promet znašajoč 22,058.029 K 91 h zadnje leto znašal za 801.134 K 33 h za denarnim prometom l. 1901., napredovala je vendar hranilnica preteklo leto prav znatno v vseh glavnih poslovnih strokah ter zaključila svoje trinajsto poslovno dobo s čistim končnim dobičkom v znesku 161.011 K 68 h. To je uspeh, kakoršnega doslej še ni izkazala bilanca mestne hranilnice ljubljanske.

Hranilne vloge, ki so se od l. 1898. dalje dvignile vsako leto le za neznatne svote in ki so koncem l. 1901. znašale K 15,074.263-11, pomnožile so se tekom l. 1902 za K 1,157.978-23 tako, da znašajo iste s h glavnici pripisanimi obrestmi v znesku kron 615.796-68 koncem leta 1902. kron 16,848.040-02.

Račun »pro diversi« izkazuje raznih denarnih prejemkov kot prehodnih hranilničnih bremen za K 3,620-76.

Mestni občini ljubljanski dolguje hranilnica še predjem za ustanovne stroške z znesku K 7,569-49.

Imenska vrednost uradniških kavej in drugih depozitov znaša K 82.173-99.

Za l. 1903. predplačane hipotečne, založne, menične ter obresti občinskih in deželnih posojil znašajo skupno K 71.533-81. L. 1902. se ne plačani rentni davek (prihodnina) ter zaostala davščina glede zemljišča v Samotorci znašata K 145-49. Vsota dolgovi ali pasiv upravnega imetja naše hranilnice znaša torej koncem l. 1902 K 17,013.083-56.

Ravnotežje tem hranilničnim bremenom vzdržujejo njene tirjatve, lastni in pri njej deponovani vrednostni papirji, inventar ter gotovina v blagajni in sicer je, za 99% hranilnih ulog

pokritja v sirotinsko (pupilarno) varnih hipotečnih, občinskih in deželnih posojilih, v vrednostnih listinah ter v tekočem računu pri javnih bankah in drugih dobro stoječih denarnih zavodih naloženem denarju; za 1% ulog ter za ostala hranilnična bremena se pa nahaja pokritje v njenih založnih in meničnih posojilih ter v drugih njenih aktivih.

Posojila na nepremična posestva ali hipotečna posojila, katerih je bilo v lanskim bilanci izkazanih 5222 v znesku K 9,260.005-53, pomnožila so se leta 1902. za 111 in za znesek K 356.127-22 tako, da je bilo koncem l. 1902. 5333 hipotek v znesku kron 9,616.132-75, ki dajejo pokritja za 57% hranilnih ulog.

Občinska in deželna posojila, med katerim so tudi raznim odborom in korporacijam izplačana posojila in katerih je bilo 1901 l. 64 v znesku K 2,264.488-69, povečala so se tekom l. 1902. po številu za 11 in za K 429.510-77. Tedaj jih je bilo koncem 1902. l. 75 v skupnem znesku K 2,693.999-46 kar znaša 16% hranilnih ulog.

Pri raznih bankah in družih denarnih zavodih na tekočem računu naloženi denar, pomnožil se je od lani za 924,331 K 51 h in znaša koncem leta 1902. 12-2% ulog namreč kron 2,060.212-31.

Posojila, izplačana proti zastavi vrednostnih listin znašajo K 23.734 — menična posojila pa K 126.690-61, za 53.308 K 61 h več, nego prejšnje leto. Od te svote je K 24.000 — zemljiško-knjižno zavarovanih. Tirjatve pri poselitvi v Samotorci h. št. 4, ki je bilo kupljeno l. 1899. na dražbi za 7.104 K 33 h, znaša še K 4.706-43.

Vrednostne listine, ki so last upravnega imetja, so bile po kurzu dne 31. decembra 1902. vredne kron 2,332.398-70.

Knjižna vrednost inventarja (pisarniške opravke, blagajn in drugih premičnin) znaša po odbitku 10% za obrabo K 4.744 —

Uradniških kavej in drugih depozitov je v pokladnicah za K 82.173-99.

L. 1902. zaostale bipotečne, založne, menične, zamudne obresti kakor tudi obresti občinskih in deželnih posojil ter tekoče obresti vrednostnih papirjev in zaostali dohodki zemljišča v Samotorci znašajo skupaj K 108.668-56, torej ne več nego 14 1/2% vseh obrest, ki pripadajo hranilnici za l. 1902. Vrednost neporabljenih tiskovin ter do konca l. 1902 še ne povrni izdatki za kolke, legalizacije in poštuno znašajo K 8.588-60. Gotovine je bilo koncem leta v blagajni K 90.725-83. Primerjamo le vsoto aktiv hranilničnega upravnega imetja znašajoč kron 17,152.775-24 z vsoto dolgovi ali pasiv, ki znaša K 17,013.083-56, vidimo, da imetek presega bremena za 139.691 kron 68 hel. in to je čisti dobiček upravnega imetja.

Pri poslovanju splošnega rezervnega zaklada dosegel se je čisti dobiček v znesku K 20.797 —, pokojninski zaklad pa se je povečal za K 523 — Končni uspeh vsega poslovanja naše hranilnice znaša torej za leto 1902 K 161.011-68.

Odbivši od tega prebitka skupni neovnovčeni kurzni dobiček v znesku K 88.082-10 dobimo ostali poslovni dobiček znašajoč K 72.929-58.

S takim uspehom smemo biti povsem zadovoljni zlasti še z ozirom na to, da so banke, pri katerih smo imeli nad poldrugi milijon naloženega denarja, že začetkom meseca svečana preteklega leta vsled nakopičenja ulog in vsled znižanja obrestnega merila pri avstro-ogrski banki občutno znižale obrestno mero za uloge na tekočem računu.

Z nerealizovanim kurznim dobičkom vrednostnih papirjev upravnega imetja v znesku **79.407 kron** se zopet osnute posebni rezervni zaklad za kurzne razlike, ki je leta 1897. znašal že 36.325 K 58 h, a je v naslednjih dveh letih izginil vsled neugodnih kurznih razlik.

Ostali dobiček upravnega imetja znašajoč K 60.284-68 se pa izroči splošnemu rezervnemu zakladu, ki s tem in s svojim poslovnim dobičkom v znesku K 20.797 — narase od 2-38% ulog t. j. od K 360.030-78 na 2-6% vseh hranilnih ulog namreč na K 441.112-46. Oba rezervna zaklada znašata sedaj 520.519 K 46 h.

Vse v upravi mestne hranilnice ljubljanske nahajajoče se premoženje se je tekom zadnjega leta pomnožilo za 1,969.412 K 49 h in znaša sedaj 17,535.893 K 4 h.

Kupna cena stavbenega prostora v Prešernovih ulicah, kjer se v bližnji prihodnosti zgradi hranilnično uradno poslopje, se je določila na 76.000 kron in sicer je bilo plačati v gotovini kron 71.000 —, ob enem pa je hranilnica prevzela v plačilno obljubo na dotičnem posestvu vknjiženo neobrestljivo

Dalje v prilogi.

potrebno posojilo c. kr. erarja v znesku 5.000 kron ter na račun tega posojila tudi že vrnila dva zapadna obroka v skupnem znesku K 666-71. Procenta in trošek kupne pogodbe znašata kron 3.175-71; dosedanja načrta pa stanje po odbitku povrnjenih stroškov K 171-47. Potemtakem velja stavbiščec z načrti vred okonca l. 1902. dejansko kron 79.697-09. Ker se mestna občina svoječasnno izplača 20.000 K za svet, katerega jej je hranilnica odstopila za uravnavanje Prešernovih ulic, postane stavbni prostor za ta znesek ceneji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. aprila.

— **Osebnosti.** Višje deželno sodišče za Primorje je kancelista Leonarda Novajolli v Ajdovščini prenesto v Gorico, a pisarniškega asistenta Milana Kleme n č i č a imenovalo za Ajdovščino. Gosp. Frano Hiti, rodom iz Senožeč, imenovan je za asistenta na kemičnem preskušališču za Kranjsko v Ljubljani. Gosp. F. Hiti dovršil je svoje kemične študije na c. kr. tehnični visoki šoli v Gradcu in napravil državne izpite s prav dobrim uspehom. — Višji okrajni živinozdravnik v Brežicah g. Ivan Munda pride v Zagreb.

— **Velika noč.** Na običnem cerkvenem Niškega zboru 325. leta je bilo sklenjeno: »kdor bi trdil, da smejo krščanje obhajati veliko noč v istem času, kakor židi — bodi proklet.« — Vstočna cerkev se drži vedno tega sklepa, ker ne praznuje velike noči nikdar z židi, rekše, v istem času, kakor židi. Rimska cerkev pa obhaja letos veliko noč isto do bo n z ž i d i. — Posledice iz tega naj si izvaja vsak sam. — Ko veljajo sklepi niškega cerkvenega zbora tudi za latinsko cerkev!

— **Ilustracija devičnemu govoru našega kleri-kautza v gospodski zbornici.** Slovenski krošnjar pride s svojo robo k zakonskemu možu ter mu jo ponuja. Ker neče mož ničesar kupiti, odpre krošnjar skrito predalce svoje krošnje. »Ali vsaj to boste kupili!« V predalci so bile neke posebne reči, »specijalitete«, ki se v spodobi družbi ne imenujejo. Krošnjar je pravil, da proda te robe največ po farovžih in kapelanih. Več tucatov vzamejo po edini gospodje. — To ni izmišljotina, to je gola resnica. — Kadar ima naš Anton Bonaventura svoje vizitacije po župnijah, naj si da pokazati od svojih nižjih sobratov razne predale omar ter listnic in videl bo, koliko daje ta naš ljubeznivi celibatarski človek krošnjarjem zaslužiti. Potem bo pa tudi vedel, zakaj so ga sobratje v njegovi bližini na Dunaj poslali, da potegne prej ostri meč v korist krošnjarjev. Majhni vzroki, veliki učinki! Zato naši duhovniki s toliko vnumo nastopajo za krošnjarje!

— **Nemškutarja v prisilni delavnici.** V uradnih prostorih deželne prisilne delavnice se je zadnji čas ugnezdila neka neslana noblesa, ki diši po nemškutarskem parfumu. Te dni je prisilna delavnica poslala neki slovenski odgonski občini nemški dopis. Ta nemški dopis naj je zadnji iz prisilne delavnice, ker bo kak drug tak šel — »po šubno« nazaj!

— **Deželni šolski svet kranjski** je vsled poročila deželnega šolskega nadzornika Fr. Hubada o nadzorovanju ljudske šole v Planini izrazil tamošnjemu učitelju za izvrstno in uspešno delovanje svojo pohvalo in priznanje.

— **Tudi žrtev razmer.** V našem listu že večkrat omenjeni nekdanji župan v Trnovem pri Ilirski Bistrici, nekdanji tako ugledni in premožni posestnik Benigar vulgo Ovrčane — kakor se nam piše iz Amerike — sedaj delavec ali bolje rečeno suženj v jeklarni v Pueblu. Trdo mora delati, prav kakor živina, dasi bi bil lahko živel v najboljših razmerah, ko bi ne bil poslušal duhovnikov. Kaj čuda, če kolne duhovnike kar se da.

— **Kamora in tržaški župan.** »Edinost« piše: V predsinočnji seji mestnega sveta vprizorila je ka-

mora ovacijo županu dr. Sandrinelliju. Nam se je takoj dozdevalo, da je bila ta ovacija nalašč inscenirana zato, da se bo bolje videl kontrast v razmerju med večino in prejšnjim županom dr. Dompieri jem in med večino in sedanjim županom dr. Sandrinellijem. Današnja tirada v »Piccolu« pa nam je pokazala, da se v svojem domnevanju nismo motili. Mi nečemo sedaj izrekat nikake sodbe o sedanjem županu dr. Sandrinelliju, ali le toliko smemo reči, da bi bil lahko tudi dr. Dompieri tako v časti pri kamori, kakor je dr. Sandrinelli, ako bi se bil zadovoljil le z ulogo titularnega župana in bi bil glavarem kamore popolnoma prepustil gospodarstvo. Dr. Dompieri pa je pri kamori pal v nemilost, ker je hotel biti v resnici župan in ker je hotel imeti jasne račune. Gospodi pa jasnost v računih ni ugajala in zato so ga strmoglavili. Vkljub temu, ali bolje: ravno radi tega pa je javnost ohranila dr. Dompieriju zaupanje, kar je dokazala s tem, da je bil dr. Dompieri o zadnjih volitvah izvoljen v dveh razredih proti volji kamore. Kakor ni nasprotstvo kamore do dr. Dompierija nič vplivalo na javnost o zadnjih volitvah, tako tudi letos gotovo prav malo pomore komedija, katero so vprizorili v zadnji seji mestnega sveta. Javnost ve prav dobro, da ima kamora sedanjega župana ravno radi tega zelo v čislju, ker isti dopušča, da županijo drugi mesto njeja in ker je on župan le za parado.

— **Tržaški namestnik grof Goess** se je vrnil iz Rima. Ne ve se še, ali ga je papež sprejel in ali mu je dal zadostne nasvete, kako bi zamogel Rimanjce najprej ugnati, a to lahko trdimo, da se je posvetil rimsko-katoliški cerkvi s tako vnumo, da je popolnoma prezrl početje kamore. Kakor vnet je za rimsko katoliško cerkev, s tako gorečnostjo pa podpira na drugi strani židovske iredentiste. Razpisal je namreč volitve v mestni svet na 15. t. m., ne da bi bil upošteval celo množico pritožb proti kolosalnim volilnim sleparijam komore in jih rešil.

— **Upravni odbor „Zveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“** je v svoji seji dne 8. t. m. sklenil, da se vrši letošnja, XV. skupščina »Zavezob« ob Binkoštih v Brežicah z izletom v Zagreb.

— **„Dolenjski Sokol“.** Iz Novega mesta nam poročajo: Minolo soboto je priredil v novejšem času zopet jako agilen »Sokol« gledališko predstavo »Desetega brata«. Odbor je preskrbel skoraj za vsa dejanja nove in prav čedne dekoracije, ki jih je spretno naslikal g. Fr. Pečnik, stavbni tehnik. Igralo se je vobče nepričakovano dobro. Osobito nas je iznenadil s svojo razumno, čustva polno igro in mimiko gosp. Kenda, ki je igral naslovno ulogo prav efektno. Splošno je ugajal tudi g. Kastelic v ulgi komika Krjavljaja. Lep gledališki talent je pokazal g. Zupančič v ulgi Krivca. Tudi pel je imenitno. Pohvalno je omeniti nadalje igralce »Dolefa«, »Marijana«, »Piskava« in »Benjamin«. Med damami je bila simpatična Manica, gđ. Poljančeva, prav dobre so bile gđ. Barbaričeva (v ulgi Francka), gđ. Juranova (Krivčevka) in gđ. Andrejčičeva (Manc). Igra je dosegla sijajen uspeh ter se je po vsakem dejanju viharno ploskalo. V ulgi Kvasa je vsepo gostoval g. Hašler ter igral izrazito. »Dolenjski Sokol« zasluži za gojitev dramatične umetnosti vse priznanje.

— **Izlet na Boč** priredi o ugodnem vremenu na velikonočni ponedeljek »Podravska podružnica slovenskega planiskega društva«. Udeležniki se naj snidejo ob 7. uri zjutraj na kolodvoru v Poličanah. Prijatelji in prijateljice slovenskih planin, do svidenja! — Planinski pozdrav!

— **Domača umetnost.** V izložbi Lav. Schwentnerja so razstavljene štiri slike g. Srečka Magočiča. Večja kaže razvaline gradu celjskih grofov, srednjeveliko partijo iz mestnega loga, manjši dve pa idilo s Posavja in zagrebško okolico.

— **Na smrt** je obsodil sodni stol v Petrinji neko Marijo Vitasovič. 12 let je živel v »divjem zakonu« z Mjonom Redojčcem. S prva je bil Mjono oboževan od Marije — pozneje se je pa ljubezen chljajala bolj in bolj, dokler ni zarznila. Konec vsemu

je bil, da je Marija pograbila sekuro in mahnila žnjo po Mijotu ter ga ubila.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmarovas in okolico** napravi na belo nedeljo, dne 19. aprila t. l. ob 4. uri popoldne svoj shod v gostilni g. Antona Otovika v Illovljah. Po zborovanju se vrši veselica na korist »Narodni šoli« družbe sv. Cirila in Metoda v St. Rupertu pri Velikovu z gledališko predstavo: »Ne udajmo se!« Spisal dr. Jos. Vošnjak. Za tem sledi: Petje, deklamacije, šaljiva predavanja itd. potem ples, pri katerem sodeluje domača kotmarska slovenska narodna godba.

— **Predrzni cigani.** Pred nekaj dnevi je imel odgonski vodnik Ivan Udovč iz Krasne nalogo, da spremi na Goriško pristojno, 26 let staro ciganko Amalijo Mayer in njene tri otroke do Ljubljane, od koder naj bi zopet po odgonu šli v svojo domovinsko občino. Na potu od Lukovice do Ljubljane se je odgoncem pridružil neki drugi cigan, baje mož Amalije Mayer. Prisedel je na voz in se z družbo peljal do neke kapele blizu Tržiča. Tam je nakrat enega izmed otrok vrغل na cesto, vsled česar se je moral voz vstaviti. Na otrokovo kričanje so iz bližnjega gozda prihiteli trije cigani, se polastili odgonke Amalije Mayer in njenih otrok ter z njimi izginili v bližnjem gozdu. Tisti cigan, ki je bil na potu prisedel, pa je odgonskemu vodniku grozil z revolverjem in ga s tem primoral, da se je umaknil. Zdaj zasledujejo orožniki to predrzno cigansko družbo.

— **Velik ogenj v Mariboru.** Pri posestniku Medvedu pri Mariboru je prišlo predvečernjim goreti. Pogorelo je devet poslopij posestnikom Medvedu, Marčinku in Pivcu. Dva otroke je padajoče travmje nevarno ranilo. Stiri požarne brambe so neumorno delale, da bi pogasile ogenj.

— **Dve osebi zgoreli.** Pri sv. Miklavžu ob Paternijonu je nastal ponoči požar. Zgorela so troja poslopja do tal. Žalostno smrt sta našli pri požaru tudi dve stari osebi. Gluhonemi črevljar Ivan Bacher s svojo sestro Ano je stanoval v eni pogorelih hiš. Dasi so ju sosedje zbudili, nista več našla izhoda in sta zgorela. Niti sledu o njih pozneje niso več našli. V nevarnosti je bila cela vas s cerkvijo vred. — V Preimsu v laudski dolini je hotel 66letni Jožef Baumgartner udušiti ogenj, ki ga je bil vžgal v gozdu. Pri tem se je ožgal sam tako, da so ga našli na mestu mrtvega.

— **Čudak.** V Griesu pri Bolcanu je umrl te dni 64letni bivši učitelj H. Thilo, ki je preživel 20 let v eni sobi ondote gostilne. Celih 20 let ni sobe zapustil. Ljudem se je tako izogibal, da so mu morali celo hrano postavljati na mizico pred vratmi, od koder si jo je vzel ter izpraznjeno posodo zopet ven postavil, potem pa se znova zaklenil v svojo sobo. Vkljub temu je daroval vse svoje prihranke za dobre namene.

— **Načelnik postaje v Vuhredu — izginil.** Josip Gattinger, načelnik železniške postaje v Vuhredu, je nenadoma izginil. Ustrelil se je. Truplo so našli ob železnici blizu Vuhreda. V smrt so ga gnale baje neugodne rodbinske razmere.

— **Uvoz italijanskih rib v Trst.** Uvoz italijanskih svežih rib iz Benetk oziroma iz Chioggie v Trst se že začelja v večji meri razvijati in širiti. Po tem se vidi jasno in bistvo, da delaina in kupčijska žilavost naših sosedov onkraj morja postaja čim živeja in močnejša. Na svojem potovanju št. 26 iz Benetk v Trst je parnik »Venus« avstrijskega Lloydja pripeljal v Trst dne 1. t. m. 18 zabojev raznih rib. Zaboji so tehtali povprečno po 150 kilogramov. Došlo je torej to pot skupno kakih 2700 kilogramov rib v naš Trst. Med temi ribami je bilo največ morskih jegulj. Te ribe so prišle večinoma iz ribolovnih morskikh vod okolo Chioggie, a deloma tudi iz primorskih mest med Chioggio in Benetkami. Ribe so bile določene za tržaški ribji trg. No kakor čujemo, sta ostali le dve tretjini v Trstu, dočim sta bili ostali dve petini odpisani deloma z železnico v notranja koasumna mesta ob glavni črti južne železnice, deloma s parobrodni v važnejša mesta Istre in Primorja. A mi?!

— **Izgubljeni pes,** prepelčar, rujava barve, na nogah pri parkljih belkastih prog, z belim pasom okolu vratu, velike vrste, sliši baje na ime »Hektor« priklatil se je preteklo nedeljo na Presko št. 44 k posestniku Frncetu Podobniku, kjer ga lahko lastnik dobi. Pošta je smarno pri Litiji.

— **Vremenska pragnoza za Velikonočne praznike** se glas: Deloma jasno pa hladno vreme. Temperatura pod normalom; lahen severozahod.

— **Vegove ulice** dobe razen projektirane regulacije tudi primeren mal park. Gorenja front hiše banke »Slavije« pa primerno façado.

— **Snega je padlo** v noči od torka na sredo po Notranjskem in Gorenjskem za ped visoko. Krim in Kuraček pa ribniški hribi ga imajo 10 cm. V nižavah je slana nekoliko škode naredila.

— **V Spodnji Šiški** se gradi letos pet novih hiš.

— **Zunanji delavcev** je prišlo zadnji teden v Ljubljano 160.

— **Tatvina.** Mariji Zadnikarjevi, bivši služkinji, je danes zjutraj v Peterčevi gostilni na Dunajski cesti neka ženska ukradla iz kovčega 30 K ter pobegnila, popustivši v gostilni cekar, v katerem se je našlo več pokradenih reči, kakor ženska srajca z monogramom A. M. in več še mokrega otročjega perila. Tatica je kmetstvo opravljena, nosi belo ruto, sivkasto krilo, ima rudeče bolne oči in je identična z žepno tatlico, katera je v stolni cerkvi kradla.

— **Z nožem.** Luka Gubonc, 30 let stari hlapec iz Vodice v kranjskem okraju, je hotel danes dopoldne Primoža Stareta, posestnika iz Skaručne spraviti radi nedostojnega vedenja iz gostilne Martina Seršena. Stare se mu je pa postavil v branter ga tako močno sunil z nožem v levo roko, da je moral v deželno bolnico.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Mestni trg št. 27. Od 27. marca do 9. aprila je dela iskalo 28 moških in 47 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 24 moškim in 59 ženskim delavkam, v 30 slučajih je bilo delo sprejeto. Od 1. januarja do 9. aprila je došlo 793 prošenj za delo in 703 deloponudb. V 450 slučajih je bilo delo sprejeto. D e l o d o b e t a k o j m o š k i : 2 trgovski slugi, 4 kočijaži, 12 konjskih hlapcev, v a j e n c i z a k a v a r n o i n p e k a r i j o , ž e n s k e : 3 prodajalke, 1 kolektantinja, 5 natakarije, 1 gospodinja, 5 kuharic, 3 orožniške kuharice, 1 sobarica, 14 deklic za vsako delo, 9 deklic k otrokom, 6 gostilniških deklic, 7 deklet za kmetijsko delo. S l u ž b e i š č e j o , m o š k i : 4 komiji, 3 pisarji, 1 najemnik gostilne, 1 mizar, 1 vrtnar, 1 graščinski sluga, 1 hišnik, ž e n s k e : več računajočih natakarij, v a j e n c i z a t r g o v i n e . S t a n o v a n j a ; o d d a t i j e 2 stanovanja po 3 sobe in več mesečnih sob, v n a j e m s e i š č e j o stanovanja z 2 in 5 sobami.

— **Najnovejše novice.** Štrajki. Na vseh koncih in krajih se nadaljujejo štrajki. V Budimpešti štrajkajo uslužbenci uličnih železnic, v Požunu so ustavili delo delavci v čistilnici petroleja, v nekaterih kantonih Švice vlada splošni štrajk, ravno tako na Nizozemskem in v Italiji. — **Podraženje mesa.** Mesarji v Pragi so sklenili ceno mesu zvišati za 20 do 28 vin. pri kilogramu. — **Visok sneg** je zapadel po celem gorovju Harz. Divjačina trpi silno pomanjkanje. Temperatura je padla na 3° pod ničlo. — **Bolezen princezinje Elizabete** se je zopet šušljala. Poklicanih je več zdravnikov. — **Tri bombe** so vrgli neznani zločinci v vasi Villarbujan na Španskem. Cerkev je popolnoma porušena. — **Dvo boji.** V dunajskem Novem mestu sta se dvobojevala poročnik Majtinger in neki dunajski medicinec. Zadnji je težko ranjen. — **V stolnem Belgradu** se je vršil dvoboj med poročnikom Kövessom in urednikom Braniszo. Ranjena sta bila oba. — **Vulkan** je razdjal v Kolumbiji vas Tiojo. 60 oseb je mrtvih. — **Boj z roparji.** Blizu Palerma so zasledili orožniki bivališče dveh zelo nevarnih roparjev, bratov Mazzoni. V nastalem boju so oba roparja ubili. — **Ustanove** za Mohamedance. Bivši konzul v Budimpešti, Feridun-Beg, je naložil pri ondnotni akademiji znanosti pol milijona frankov za izobrazbo mohamedanskih mladeničev. — **Novi častniki.** Vojni minister je odredil šestmesečni kurs za dalje službujoče podčastnike, ki bodo potem postali proviantni častniki ter dospeli lahko do stotnika.

— **„Novi List“ na Reki** je priobčil jako ostro pismo dr. Potočnjaka proti hrvatskemu banu grofu Khuen u - Hedervaryju. »Novi List« ni bil konfisciran. Dr. Potočnjak pozivlja bana, naj toži. Ako se ban odloči za tožbo, bo obravnavana Reki.

— **Iz Nizze** se poroča, da se je kneginji Elizabeti Windischgrätz stanje dokaj šušljalo. Zdaj se mudi pri njej prof. Paulik iz Prage. Trenotno ji je sicer nekaj bolje, a vendar prav malo zavjaje in ne gre nič na prsto. Pred koncem tega meseca ne bo ostavila hotela.

— **Lepa propoved.** Iz Madrida se poroča, da je sodnja začela kazensko postopanje proti nekemu menihu, ki je v stolni cerkvi v Huesci v navzočnosti škofa in mnogo-

številnega občinstva rekel v svoji pridigi: Očitno je, da hočeta liberalno časopisje in vlada ustvariti na Španskem take razmere, kakoršne vladajo na Francoskem, kjer so svobodne kanaje ne pa odlični možje. Treba se bo okleniti anarhističnih nazorov, po katerih izda umor enega kralja več kakor deset govorov. Kaj ni to lepa propoved? Za tako vzpodbujanje k umoru s prižnice bi stekli propovednik pač zaslužil eksemplarično kazeno.

— **Preiskava vsled predavanja na veliki petek.** V Breslavi je drž. pravdnik uvedel poizvedno postopanje zoper svobodnoverskemu pridigarju Tschirn zaradi večje nepristojnosti, ker je napovedal na veliki petek predavanje. V tem predavanju je namreč hotel razmotrivati vprašanje: »Jeli Kristus živel?« Umevno je, da je bilo to predavanje ob enem prepovedano. Tschirn je hotel nasproti dvomom modernih teologov Kalthoffa in Steudela dokazati, da je Kristus živel.

— **Piva se manj pije.** Fin. ministrstvo izkazuje, da se je od septembra 1902 do konca januarja 1903 v Avstriji izpilo za 305.735 hl piva manj kot v istem času prejšnjega leta. Vsled tega je odpadlo tudi na davku na pivo 1.075.459 K. Tega dejstva se veselijo protialkoholne zveze in — ljudstvo, pivovarji in finančno ministrstvo pa ne.

— **Otroka umorila.** Na Dunaju je ustrelila s samokresom v postelji svojega spečega otroka v sence gospa Irma pl. Scheiger, soproga poštnega komisarja. Otrok je na mestu umrl. Ko ga je ustrelila, začela je povpraševati po njem, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Irma pl. Scheiger je trpela že dlje časa na glavobolu in je uživala vsled zdravniškega predpisa morphium. Preiskava je dognala, da je ta zločin doprinesla v skrajni duševni razburjenosti. Pri zaslišanju je odgovarjala popolnoma zmehčeno. Prepeljali so jo v preiskovališče.

— **Spomenik časninarjem,** ki so padli kot poročevalci raznih londonskih listov v južnoafriškem boju, so slovesno odkrili te dni v Londonu. Nič manj kot 12 bojevnikov s peresi je ostalo na bojišču, med njimi tudi ena dama. Pet izmed njih so podrle burske krogle, ostali so umrli za mrzlico in drugimi nezgodami. Služba bojnega poročevalca ni igrača.

— **Človeški nestvor.** Dunajska kavarnarica Ida Fukal je našla na svojem potovanju po nemškem Češkem v neki mali vasici 12letno deklico, ki je vsa poraščena z gosto črno dlako. Samo levo lice, roke in noge so brez dlake. Deklica je bila zelo zanemarjena, ker ji je oče umrl, a mati je občinska ubožica. Tudi so neumni vaščani deklico zasramovali in preganjali kakor psa. Imenovana gospa je vzela deklico s seboj na Dunaj ter jo dá izobraziti pozneje pa bo najbrže pomnožila Barnumove posebnosti.

— **Sin kubanskega predsednika se je skrivaj poročil.** Tovarnar smotk, David C. Jacobs v New Yorku je dne 19. marca zvedel, da se je njegova hčerka Mabel dne 11. februarja poročila z José Palma, sinom predsednika republike Cube. José Palma je dijak vseučilišča Columbia.

— **Nezgoda radi megle.** V New Yorku vlada že par dni megla, katera je v luki skoraj neprodorna, radi česar je promet na obeh rekah in med raznimi otoki zelo težaven. Razni prevozniki parniki, ki vozijo med Manhattanom in Brooklynom, morali so promet popolnoma vstaviti. Na Hudson Riverju sta zadela parnika »Chautauqua« in »Pittsburg«, vendar pa le malo, tako, da se ni ničesar zgodilo.

— **Luizin prijatelj v New Yorku.** Izven newyorške luke vsidran je hamburški parnik »Pretoria«, pričakuje, da se megla razide. Med potniki bil je tudi zobozdravnik Lewis A. O'Brien iz Draždan, kateri je moral Saksonsko ostaviti, ker je preveč intimno občeval z princinzijo Luizio. On je baje že pred petimi leti izdelal z Luizo načrt za beg, kateremu pa so prišli pravočasno na sled. Z zobozdravnikom je dospela tudi njegova soproga, katera noče verovati na nezvestobo svojega soproga. Zobozdravnik bo ostal v Ameriki.

— **Generalni štrajk žensk.** Ženske države Kansas nameravajo pričeti z generalnim štrajkom, in sicer z generalnim štrajkom proti — cerkvam. Postavodajalstvo države namreč ni hotelo dati ženskam glasovalne pravice za volitev, in sedaj se hočejo temu osvetiti s tem, da nečejo več obiskovati cerkve. Greensburg Womens Suffrage Ass, je v tem povodom izdala naslednjo proklamacijo: »Ker je naše državno postavodajalstvo onemogočilo, da splošno ljudstvo izvršuje volilno pravico, in ker se s tem baš ženskam godi največja krivda, je najboljša, da ženske — cerkev toliko časa ne podpirajo

In obiskujejo, dokler tudi moški naših zahtev ne bodo podpirali. Ali mislite, da bode izveličani, ako so boljše polovice ljudi — sužnji? Stari pregovor: »Kdor hoče biti svoboden, si mora svobodo izposlovati,« je tudi za nas merodajen. Torej sestre, ve pridobite svet in nebo in ne zgubite ničesar, nego — moške okove.

Samo za gospode! Dekan mučeniške cerkve v Lisaboni je napovedal dva slovesna pridigarja ter dal v tozadevnem oklicu, pribitem na cerkvena vrata, debelo tiskati, da bodo pridige le za gospode. S tem je dosegel velikanski uspeh. Najmalomarnostni verniki, lahkoživi in veselji, so se trumoma zbirali v cerkvi, a ko se je zmrčilo, so tudi dame iz boljših krogov pridrale v kočijah pred cerkvena vrata. Ker pa so jih odpravili, je le še bolj razvnelo njihovo radovednost. Sicer pa ni to »španska« historija, tudi naši misijonarji privabijo največ občinstva s tem, da napovejo za vsak spol ločene pridige. In kadar ljubljansko škofijstvo napove postne propovedi, za gospode, je gotovo največ žensk v cerkvi. Naj bi se poskusilo moške privabiti z napovedjo pridig samo za dame.

Medved v hlevu. V Kuprešu v Bosni je prišel dne 24. m. m. v hlev kmetu Jure Brkanu medved. Domačini so se strasno prestrašili, ker gospodarja ni bilo doma. Pero Brkan, brat gospodarjev, je klical sosedo na pomoč, da bi kosmatince izgnali iz hleva, a tudi sosedov je bilo tako strah, da so le skozi okna plašno gledali proti hlevu. Pa tudi gospodinja ni pustila, da bi se medveda razjezilo, čes, ko se zmrči, odide najbrž zverina sama iz hleva. In tako se je tudi zgodilo. Medved se je v praznem hlevu najbrže le odpočil, zvečer pa je premišljeno odkorakal nazaj v gozd.

Najvišja človeška bivaljšča. Dosedaj se je mislilo, da najvišje stanujejo ljudje v Tibetu, kjer je najti ljudska bivaljšča v taki višini, da naveden zemljani ne more prenašati ostrega gorskega zraka, temu se mu vije takoj kri iz nosa in ust ter mu udje zatečejo. Neki norveški učenjak pa ravnokar dokazuje, da stanujejo v državi Peru ljudje še višje kot v Tibetu. Tam je najti vasi, ki leže nad 4000 m nad morjem, kakor vas Cerro di Pasco (4310 m.) dočim je rudnik Quandalosa celo 5270 metrov nad morjem. Da morejo živeti ljudje celo za 500 metrov višje kot je Montblanc, je vsekakor čudno.

Dovtipi za 1. april. »Lepa« navada, pošiljati ljudi kam za 1. april; je že nad 300 let stara. Leta 1675 je bil v Parizu najboljši aprilov dovtip »invalid z leseno glavo«. Lahkovernim ljudem se je reklo, da je v zavodu za invalide mož, ki ima leseno glavo, ker so mu pravo v vojni odstrelili. In našlo se je toliko »vernikov«, da so kar romali k invalidom. Tam so bili uslužbenci že o celi stvari poučeni ter so pošiljali lahkoverneže od oddelka do oddelka, čes, sedaj se brije v drugem nadstropju; ko so prišli tja, se jim je reklo, da je v kleti, končno so jih poslali k reki, kjer da čudni invalid ribe lovi. Res so tam nekateri invalidi ribarili, a so imeli »poštene« človeške glave. — Leta 1828. je stavil neki angleški mornarski častnik s tovariši, da bo poslal vojvodo Wellingtona k 1. aprilu. Depeširal je vojvodi 31. marca z ladje sredi morja, da so imeli grozno boj celo noč z nekakimi pošastmi, ki so hotele ladjo prevreči. Končno se jim je posrečilo s topom eno orjaških zverin ustreliti, na kar je cela truma zbežala. To je prava morská kača, ki je 50 čevljev dolga ter bo razstavljena na ladji do 1. aprila. Vojvoda je dal nagloma odriniti, a ko je drugi dan dospel do ladje, pokazali so mu mrtvega piškurja. — Dne 30. marca 1840 je bilo brati v francoskih listih: »Sloveč potovalec, gospod Contil, je našel na svojem zadnjem potovanju orjaški kapus iz Nove Zelandije. To je obenem senčno drevo in koristno kuhinjsko zelišče. Ta kapus doseže visokost jablane in njegovo perje daje zdravo hrano; v šestih mesecih se popolnoma razvije. Semena je dobili v malih škatljah po 5 frankov v glavni zalogi Rue de Pont-Neuf 7. Naročila pa se izvrše šele s 1. aprilom.« Contil je dobil naročil za 400.000 frankov, s katerimi se je iz previdnosti pred državnim pravdnikom preselil za vedno na Belgijsko. Naročnikom je poslal navadnih — bučnic.

Dober tek! Nele sv. Janezu so bile v pušavi kobilice v hrano, tudi drugi ljudje so se mastili s kobilicami ter jih jedo še dandanes. Posebno Hotentoti zelo čislajo kobilice za hrano; iz njenih jajčec pa prireajo tečno jраво juho. Tudi v Algiru so kobilice priljubljena hrana, iz stisnjenih kobilic delajo paštete. Pripravlja se takole: kobilica se razreže po dolžini, se polije z rumom ter se pusti par dni namakati; potem se vmeši testo, speče, potrosi s sladkorjem, polije z vinom ter povzije. Razzun kobilice se čislajo za hrano tudi mravlje. V Mehiki delajo iz zmletih mravelj kruh ter žgejo iz njih neko žganje (mravlinski jesi), ki se tudi na švedskem pije. Murne (čvrčke) so že

stari Grki zelo čislali za hrano. V Indiji s posebno slastjo jedo neke vrste murne, ki jim pravijo gru-gru ter žive v velikih množinah po palmah. Držeč jih za glavo jedo jih domačini kakor pri nas hruške. Bolj zbirani pa jih sprazijo pri ognju ter stisnejo na nje par kaplice citroninega soka. Na Nov. Südwelsu se nahaja neke vrste metulj (bugong) v velikih množinah. Domačini ne poznajo bolje hrane od njih. Potrgajo jim perutnice, noge in tipalnice ter jih mečejo v leseno korito; potem jih dobro mečkajo, a iz zmečkanine peko male hlebčke. Bele mravlje (termiti), ki žive v toplih krajih v milijonski množini, se tudi povsod jedo. Zmečkajo se v kašo ter imajo okus sladkih mandlov. V Mehiki imajo tudi neko vrsto mravelj, iz katerih prešajo med. Prodajajo se na litre po vseh trgih. Kitajcem so pražene gliste deževnice prva delicatosa.

Kakor je splošno znano, dajejo »Mauthnerjeva« semena za repo za klajo veliki dobiček. Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice. (300—33)

Književnost.

— **„Mali vitez.“** Tudi 7. sešitek tega romana H. Sienkiewicza je že izšel in stane 40 h.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. aprila. Iz dobrega vira se poroča, da se je pri zadnjih konferencah zastran težav, na katere je naletela brambna predloga v ogrskem parlamentu, govorilo tudi o uvedanju dveletnega službovanja v armadi. Za to se je neki izrekel Fejervary. Čuje se tudi, da izvesta uspeh teh konferenc avstrijski in ogrski parlament že v kratkem.

Dunaj 10. aprila. Izvolitev dr. Luegerja dunajskim županom je potrjena. Dne 18. t. m. stori Lueger običajno obljubo, nakar bo sprejel pri cesarju v avdienci.

Dunaj 10. aprila. Srbski kralj je podelil redakterju v korespondenčnem uradu Stefanoviću Vilovskemu red sv. Save.

Praga 10. aprila. Po vsem Češkem je zapadel sneg, zlasti v Krkonoših leži na meter visoko.

Brno 10. aprila. Tu se je primeril presmešen slučaj. V nemškem gledališču se predstavlja opera »Rastelbinder«. Junak operete je smešen žid z imenom Pfefferkorn. Ker pa je nekemu nemškemu svetniku ime Pfefferkorn, je cenzura prepovedala rabiti to ime in je operetnega junaka prekrstila za Blumenkorna.

Belgrad 10. aprila. Vsi listi, izvzemši samo dvorne liste, so dan na dan konfiscirani. Namen izvršenega državnega prevrata se spozna iz tega, da med novimi senatorji ni nobenega, ki bi bil delal ovire kraljici Dragi, proglasiti svojega brata, poročnika Lunjevica, prestolonaslednikom.

Carigrad 10. aprila. Ruska vlada ni vzela na znanje uradnega sporočila turške vlade, da je bil vojak Ibrahim zaradi atentata na ruskega konzula Ščerbino obsojen na 15 let. Tukajšnje rusko poslanstvo je turški vladi vrnilo razsodbo s pristavkom, da mora biti Ibrahim, če je kriv, obsojen na smrt, če ni kriv, pa oproščen.

Carigrad 10. aprila. V Mitrovici je bilo aretiranih 8 Mohamedancev, ki so na sumu, da so v zvezi z atentatom na ruskega konzula Ščerbino.

Rim 10. aprila. Generalni štrajk je vzel klavirni konec. Samo tipografije še štrajkajo a tudi ti so pripravljeni skleniti kompromis, tako da izidejo časopisi še danes. Delavska zbornica je oficialno pozvala vse delavce, naj gredo jutri na delo.

Pariz 10. aprila. Prezident Loubet bo kralju Edvardu vrnil obisk, in sicer pride v London; kdaj se to zgodi, še ni določeno.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 28. marca do 8. aprila poslali prispevke p. n. gg. in društva: Upravištvo »Slov. Naroda« 157 63 K, uredništvo »Slovenca« 33 50 K, uredništvo »Soča« 20 K, dekan Anton Cibič v Črniču 6 K, notar O. Ploj v Radgoni za »Orm. spom.« 10 K, dr. Janšek in dr. v Litiji ob veseli zabavi 10 K, adj. Drag. Dolenc na Dunaju 1 K, dr. Fr. Janković v Kozjem mestu venca f. dru. Šukljeta 10 K; posojilnice: v Žužemberku 50 K, na Slatini 50 K, v Celju 300 K, v Brežicah 40 K; podružnice: ženska šentpetrska v Ljubljani 217 23 K, moška in ženska v Kranju dohodek veselice 100 K, ženska v Gorici dohodek veselice 300 90 K, ženska v Trstu 1000 K, ženska v Legatu 5. pokroviteljstvo 20 K. Za dražbene knjige je 9 odjemnikov poslalo 35 60 K, mej temi: župnik A. Kukelj in voj. župnik A. Jaklič po 10 K, kaplan K. Gnidovec 5 K itd.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

XV. Izkaz za »Dijaški dom« v Celju.

Za »Dijaški dom« v Celju so nadalje vplačali prispevke: Prebitek prvega trgovskega plesnega venca v Celju 8. svečana 1903 200 K. Izkupilo za izdružbano blago na pustni večer v Celjski čitalnici 28 K 22 v. Gospa Lizika Kunj v Brežicah nabrala pri veselici v Rajhenburgu 7 K 38 v. Slav. posojilnica v Trbovljah 50 K. Slav. posojilnica v St. Ilj pod Turjakom 10 K. R. S. 100 K. G. dr. Polanec, c. kr. gimn. profesor v Mariboru 20 K. Gospdč. Kristina Brence, nadučiteljova hčerka v Velenji 1 K. G. Ludovik Šelander, kr. fin. uradnik in hišni posestnik v Celju 150 K. Sl. Posojilnica v Celju 2000 K. G. prof. Suhač, namesto venca na krsto g. dr. Hinko Šukljeta 12 K. G. dr. Bela Štuhec, prakt. zdravnik v Ptuj, namesto venca na krsto pok. g. dr. Šukljeta 20 K. Č. g. Fr. Kukovič, župnik na Doberni, namesto venca na krsto pok. g. dr. Hinko Šukljeta 10 K. G. Fr. Jošt, revizor »Zveze slov. posojilnic« v Celju namesto venca na krsto pok. g. dr. Hinko Šukljeta 10 K. G. dr. Fran Mohorič, c. kr. sod. pristav v Gornjem gradu, namesto venca na krsto rajnega prijatelja g. dr. Hinko Šukljeta 20 K. G. dr. Alojzij Praunseis, zdravnik v Ljubljani, namesto venca na krsto pok. dr. Hinko Šukljeta 20 K. G. dr. Silvin Hrašovec, c. kr. sodni pristav v Mariboru, namesto venca na krsto g. dr. Šukljeta 10 K. G. dr. Ivan Dečko, odvetnik

v Celju, namesto venca na krsto pok. g. Janeza Zupana 15 K. Slav. Posojilnica v Gornji Radgoni 40 K. Slav. Okrajna posojilnica v Ormoži 50 K. Č. g. dr. Gregorij Pečjak, c. kr. gimn. veroučitelj v Ljubljani 5 K. G. dr. Karl Vrečer, c. kr. nadstabi zdravnik v Gradcu 3 obrok 50 K. G. dr. Anton Schwab, distr. zdravnik v Celju 40 K. Slav. Posojilnica na Vranskem 260 K. Slav. Posojilnica v Brežicah 100 K. G. dr. Jos. Georg, odvetnik v Šmarju, namesto venca na krsto g. dr. M. Mraše 10 K, namesto venca na krsto g. dr. Hinko Šukljeta 10 K. Skupaj 3248 K 58 v. prej izkazanih 26.606 K 47 v. skupaj toraj 29.855 K 05 v.

Kdor nima teka, ali trpi vsled pomanjkanja prebavljenja

si odpomore najlažje z rednim uživanjem rogaškega »Tempel-vrelca«. Pri starejših ali kroničnih slučajih je boljši »Styria-vrelec«.

Važen činitelj pri obrambi proti nalezljivim boleznim je skrbna gojitev ust in zob. Danes nam je znano, da prihajajo vse nalezljive bolezni od najmanjših življenjskih bitij, bakterij. Kje pa naj bi bila tla ugodnejša za njih postanek in množitev kakor v ustnih votlinah, kjer se bakterije vsled gnjilih korenin in zob najlažje vzdržujejo. Po rednem kakor tudi skrbnem čiščenju ust in po mehaničnem čiščenju zob s pravim čistilnim sredstvom za zobe »Sargov kalodont« se utrjuje meso na zobeh, zobje postanejo čisti, beli in zdravi, ter se zadržijo bolezni, katere nastanejo po novjših poizvedbah, vsled učinka bakterij, kakor n. pr. vnetja v vratu, obolenje želodca itd.

Zasluga je bila na veke slavnega župnika Kneippa, da nas je opozoril na, za zdravje tolikratno važno sladno kavo, katero je potem Kathreiner popravil po lastni iznajdbi na izvrsten način z bobovim okusom. Po tem se razlikuje danes »Kneippova kava« od vseh drugih bistveno ter je iz tega razloga Kneipp pooblastil edino le Kathreinerja za vse čase, da rabi njegovo ime in njegovo sliko za varstveno znamko. Vkljub temu se prodaja v škodo občinstva ječmenova ali prežgana sladna kava, na pačno kot »Kneippova kava«. Da se temu izognete, zahtevajte vedno odlično: »Kathreiner-Kneippovo sladno kavo« v izvornih zavitkih z varstveno znamko župnika Kneippa in imenom Kathreinerja.

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah v Ljubljani:

- L. Blaznik, Stari trg št. 12.
- M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
- H. Dolenc, južni kolodvor.
- M. Fava, Spodnja Šiška pri kolodvoru.
- H. Fuchs, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
- A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
- A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
- A. Koch, Cesarja Jožefa trg (Mahr-ova hiša).
- I. Kos (J. Schweiger), Kolodvorske ulice št. 26.
- A. Kustrin, Breg št. 6.
- J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
- J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
- A. Svatek, Mestni trg št. 25.
- F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.
- Zidani most:
- Mary Peterman, trafika na kolodvoru.
- Št. Peter na Krasu:
- A. Novak, na kolodvoru juž. želez.
- Trst:
- Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma št. 1.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 10. aprila 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majeva renta . . .	100.70	100.90
4 1/2% srebrna renta . . .	100.60	100.80
4% avstr. krona renta . .	101.25	101.45
4% „ „ zla . . .	121.75	121.95
4% ogrska krona . . .	99.55	99.75
4% „ „ zla . . .	121.95	122.15
4% posojilo dežele Kranjske	99.75	—
4 1/2% posojilo mesta Spjete	100.00	—
4 1/2% „ „ Zadra . . .	100.00	—
4 1/2% „ „ herc. žel. pos. 1902	101.10	102.05
4% češka dež. banka k. o.	99.60	100.60
4% „ „ pešt. kom. k. o. z	99.60	100.50
4 1/2% „ „ „ „ d. hip. b.	101.00	102.00
4 1/2% „ „ „ „ 10% pr.	107.80	108.80
4 1/2% „ „ „ „ „ „ hr.	101.00	102.00
4 1/2% „ „ „ „ „ „ centr.	101.00	101.15
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	100.15	101.15
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	100.00	101.00
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	98.00	99.00
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	99.50	100.50
3% „ „ „ „ „ „ „ „	36.90	31.00
4 1/2% „ „ „ „ „ „ „ „	101.00	102.00
Srečke.		
Srečke od leta 1854 . . .	178.00	186.00
„ „ „ „ 1860 . . .	184.00	185.50
„ „ „ „ 1864 . . .	247.00	252.00
„ „ „ „ 1868 . . .	156.75	158.75
„ „ „ „ 1872 . . .	271.00	275.00
„ „ „ „ 1876 . . .	271.00	275.00
„ „ „ „ 1880 . . .	267.00	261.00
„ „ „ „ 1884 . . .	89.25	91.25
„ „ „ „ 1888 . . .	117.50	118.50
„ „ „ „ 1892 . . .	19.10	20.10
Basilika . . .	434.00	438.00
Kreditne . . .	84.25	85.25
Inomoške . . .	75.50	77.50
Krakovski . . .	70.00	75.00
Ljubljanske . . .	55.10	56.00
Avstr. rud. križa . . .	27.00	28.00
Ogr. . .	71.00	75.00
Rudolfove . . .	75.00	79.00
Salcburske . . .	442.00	446.00
Dunajske kom. . .	47.00	48.00
Dejalnice.		
Južne železnice . . .	686.50	687.50
Državne železnice . . .	1600.00	1608.00
Avstro-ogrski bančni del.	673.25	674.25
Avstr. kreditne banke . .	721.00	722.00
Jgrske . . .	252.00	253.00
Živnostenske . . .	703.00	705.00
Premogokop v Mostu (Brux)	382.50	384.50
Alpske montan . . .	1637.00	1647.00
Praske želez. ind. dr. . .	478.50	479.50
Rima-Muranyi . . .	390.00	395.00
Trboveljske prem. družbe .	350.00	353.00
Avstr. orožne tovr. družbe	155.00	157.50
Češke sladkorne družbe .	11.32	11.37
Valute.		
C. kr. cekin . . .	19.06	19.08
20 franki . . .	23.40	23.47
20 marke . . .	23.94	24.02
Sovereigns . . .	116.95	117.15
Marke . . .	96.25	96.45
Laški bankovci . . .	252.05	253.50
Rubli . . .	—	—

Žitne cene v Budimpešti.

dne 10. aprila 1903.

Termin.

Pšenica	za	april . . .	za	50 kg	K	7.67
Rž	"	april . . .	"	50 "	"	8.69
Koruzna	"	maj . . .	"	50 "	"	6.09
"	"	julij . . .	"	50 "	"	6.15
Oves	"	april . . .	"	50 "	"	6.07

Efektiv.

5 vinarjev višje.

Umrlí so v Ljubljani:

Dne 5. aprila: Avgust Slapničar, mizar, 26 let, Dolenjska cesta št. 23, jetika.
Dne 7. aprila: Neža Škerl, nadarbinka, 71 let, Japljeve ulice št. 2, ostarelost. — Fran Širn, dninar, 36 let, Sodnijske ulice št. 5, jetika.
Dne 8. aprila: Emil Valentinčič, iurist, 24 let, Sv. Petra cesta št. 73, jetika. — Ivana Vrenjak, delavčeva hči, 11 mesecev, Tržaška cesta št. 47, črevesni katar. — Leopolda Strah, posestnikova hči, 5 mes., Vodmatski trg št. 4, Bronchitis. — Liza Marn, nadarbinka, 76 let, Japljeve ulice št. 2, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 5. aprila: Friderik Cerar, realec, 16 let, Comotis cerebri. — Helena Furian, kajzarjeva žena, 59 let, srčna hiba.
Dne 6. aprila: Jakob Klančar, mizar, 41 let, jetika.
Dne 7. aprila: Marija Resnik, tovar. delavka, 20 let, jetika. — Marija Lazar, gostinja, 71 let, Hernia Gangraena intestinalis. — Tomaž Hočevar, dninar, 62 let, Phlegmone cruris.

V hiralnici:

Dne 7. aprila: Josip Šafec, kolar, 76 let, ostarelost.
Dne 8. aprila: Ivan Hribar, kolar, 67 let, Paronja Marasmus.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.9. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
9.	9. zv.	728.8	4.4	sr. jvzhod	oblačno
10.	7. xj.	729.9	4.7	sl. vzhod	oblačno
"	2. pop.	730.5	10.3	sr. vzhod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura 5.9; normale: 8.5. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm.

Poskusite **Triglav** J. Klauerjev pristni rastlinski likér. Oživilja želodec. Budi tek in prebavo. Daje dobro spanje. Edino pristen od založnika: **Edmund Kavčič** v Ljubljani. (11—51)

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

prilporeča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lito železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode, tehtnilo, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin in vsakega drugega blaga za stavbo, hišo, vrto itd.

Traverze, oement, strešna lepenka, trse za obiljanje stropov (ste), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroke železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnajlo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Josip Reich

→ parna ←
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.

Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.

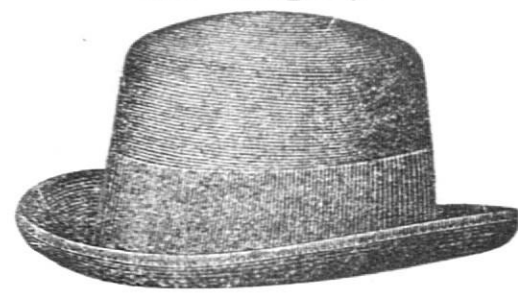
Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Centri brezplačno.

Avgust Agnola

Ljubljana
Dunajska
cesta 13.

Velika
zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.

Od c. kr. finančnega
ministrstva imeno-
vano priglaševališče
za konverzijo 4-2%
obveznic skupnega
državnega dolga

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

LJUBLJANA

Špitalske ulice šte. 2.

preskrbuje
konverzijo
skupne rente
brez kakih
troškov.

Stanovanja.

Za avgustov termin so v novih **Korsikovih** hišah na **Bleiweisovi** cesti še mnogovrstna stanovanja za oddati. Jako elegantna, najnovejša urejena in dobro presušena, tudi s porabo vrta. Najboljši zrak in solnčni kraji. Stanovanja obstoje iz 3, 4, 5 sob, na zahtevanje pa tudi iz 7 do 8 sob; pri vsakem stanovanju je 1 predsoba, 1 soba za služkinjo, jedilna shramba, klet, podstrešni prostori itd. Pri večjih stanovanjih so tudi kopalnice in perilnice. Izbrati je mogoče pritličje, I., II. ali III. nadstropje. Cene so jako nizke.

Več se poizve pri lastniku istotam ali pa v **Šelenburgovih ulicah** šte. 5 (v trgovini s cveticami in semeni).

Št. 4528.

Razpis.

(980-2)

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

- 1.) v **Kranjski gori** z letno plačo 1600 K in aktivitetno doklado 200 K;
- 2.) v **Žužemberku** z letno plačo 1400 K in aktivitetno doklado 200 K,

ter s prostim stanovanjem.
Prosilci za ti službi pošljejo naj svoje prošnje podpisaneu deželnemu odoru do dne 30. aprila 1903

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenost do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 3. aprila 1903.

Lepo je novo otvorjeno skladišče oblek
v Ljubljani!

Doak čas zadnje novosti konfekcijskih oblek za dame
in deklice, gospode in dečke po najnižjih cenah.

„Angleško skladišče oblek“.

F. N. Netschek
c. hr. dvojni založnik.

Oroslav Bernatović

poslovodja.

(984-3)

Centrala: Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Filijalke: { Resljeva cesta šte. 3.
Zagreb, Illica šte. 17.

„ANDROPOGON“

(Iznajdilec P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekaša-
joče sredstvo za rast las, katero ni
nikako sleparstvo, ampak skozi leta z
nenavadnimi uspehi izkušena in zjam-
cena neškodljiva tekočina, ki zabrani
izpadanje las in odstrani pra-
haje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi
že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast
las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasti
lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo
naravno barvo — Mnogoštevilna prizna-
nja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih kra-
jih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev
v Ljubljani pri gospodu

Váso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr
in U. pl. Trnkoczy v Ljubljani
in g. A. Rant v Kranju. Dobiva
se tudi v Novem mestu v le-
karni pri „Angelju“.

Preprodajalci popust. (213-12)

Prodaja se

prostovoljno velika hiša v lepi legi mesta, v kateri
se že sedaj izvršujeta gostilničarska obrt in trgovina
z mešanim blagom, z gospodarskimi poslopji in
vrtom vred pod jako ugodnimi pogoji.

Posredovalci izključeni. — Natančneje informacije daje dr. Josip
Furlan, odvetnik v Ljubljani.

(981-2)

Žično steklo

za vrhno svetlobo, tovarniška in delav-
niška okna, cvetličnjake in rastlinjake,
verande in talne konstrukcije i. t. d.

Priznana najboljši stekleni material sedanosti
dobavlja

akcijska družba za industrijo stekla
(Aktiengesellschaft für Glasindustrie)

prej Frid. Siemens

Neusatz pri Elbogen
(Česko).

Zastopnik za Ljubljano in okolico:
J. Agnola v Ljubljani.

Št. 1768.

Razglas.

(1005)

Z dovoljenjem deželne vlade se vpeljujejo

na Jesenicah na Gorenjskem tedenski tržni dnevi

kateri se vrše

vsaki torek od 6. ure zjutraj do 5. ure popoldne.

Prodajala se bodo vsa živila, gospodarsko in poljsko orodje, domači
izdelki kmetijstva ter druge reči za vsakdanjo potrebo.

Prvi tržni dan bode dne 21. aprila 1903 l.

Tržni prostor bo na Jesenicah poleg pošte.

Županstvo Jesenice

dne 7. aprila 1903.

Župan: Jos. Klinar s. r.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. —
Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI, broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
nik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek,
broširan à 50 kr.

Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broš. à 50 kr.

A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš.
à 20 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi. Roman,
broširan à 50 kr.

— štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Trčbizsky: Blodne duše.
Roman, broširan à 70 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovorji, prilike in rekl. Prej
50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan
à 50 kr.

Stat nominis umbra: Časnikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.

Jelinek: Ukrajinske dume, Povest,
broširana à 15 kr.

Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.

— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.

— Dve povesti, broš. à 25 kr.

Theuriet: Undina. Povest, broš. à
20 kr.

A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

— Gregorčičevim kritikom, broš. à
30 kr.

Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 50 kr.

Največja zaloga
oblek

za
gospo in deklice,
gospode in dečke.

Solidno blago.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

svojim p. n. cenjenim odjemalcem vljudno naznanjata,
da so mične

* **spomladanske novosti** *

v zelo veliki izbi v zalogi.

(616-12)

Najpozornejša
postrežba.

Najnižje cene.

Naročila z dežele
izvršijo se točno.

Solidno blago.

Sprejemem takoj
**strojarskega pomočnika
in učenca.**
Matevž Završnik v Cirknici
pri Rakeku. (1015-1)

**Jšče se
trgovski pomočnik**
za špecerijsko trgovino v Ljubljani.
Ponudbe pod „Trgovina št. 55“
poste restante, Ljubljana. (1012-1)

Mesarija s klavnico
odda se radi družinskih razmer
pod ugodnimi pogoji v najem.
Vprašanja pri Štefanu Kožar
v Črnomlju. (988-2)

Mesarja
oziroma pomočnika, sprejme proti
mesečni plači (987-2)
mesarska zadruga v Il. Bistrici.
Imel bi lahko tudi gostilno.
Ponudbe z zahtevano mesečnino
vpošiljajo naj se na zadrugo.

Zahvala.
Dne 28. januarja t. l. je
ogelj vpepelil mojo hišo in hlev.
Zavarovan pa sem bil pri
banki „SLAVIJI“
katera mi je celi znesek 2400 K
brez odbitka točno izplačala, za
kar ji izrekam najtoplejšo za-
hvalo ter jo vsakemu, kot eno
najboljših zavarovalnic, prav
toplo priporočam.
Podbrdo, 8. aprila 1903.
(1006-1) **Štefan Bizjak.**

**Za praznike
ceneno pristno vino!**
Ravnokar mi je došla večja mno-
žina pristnega Istrijanca. Radi
ugodnega nakupa in pomanjkanja
prostora, točilo se bode, dokler bo
kaj zaloga, čez ulico po 24,
28 kr. in višje v staroznani
gostilni pri Kamničanu
Karlevska cesta št. 4.
Priporočila se (982-3)
Helena Tomc.

Havra v New-York
samo 6 dni
vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
„Francoske prekomorske družbe“.
Edina
direktna in naj rajša črta.
Veljavne vozne liste in brezplačna po-
jasnila daje edino (2-8)
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ed. Šmarda
v Ljubljani, Dunajska cesta 6
blizu znane gostilne „pri Figovcu“.

Pravým pokladem
pro všechny, kdo pohlazenim v mládí onemoc-
něli, jest výtečné dílo:
Dra Retaua Sebeochrana.
České vydání po 80m vydání německém. S 27
výobrazením. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo
vděčí dluh tomu své nepravosti trpí, na tisíc lidí
nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R.
F. Beyer, Leipzig, Neumarkt No. 21“, jakoz
i v každém knihkupectví.

Angeljnovno milo s snamko
Marzeljsko (belo) milo (972-2)
Jamčeno čistl jedrni mill.

Za otroke

predpasniki . . . od — gld. 25 kr. višje
pralna oblačilca „ — „ 50 „ „
suknena oblačilca — „ 95 „ „
jopice od 1 „ — „ „
čepice „ — „ 50 „ „
klobuki 1 „ — „ „
čevlji „ — „ 50 „ „
škornjički 1 „ — „ „
avbice „ 1 „ — „ „
plaščki „ 2 „ 50 „ „
pelerine „ 1 „ — „ „
ovratniki z
oglavnico „ 2 „ 50 „ „
do najfinejše vrste.

Za dečke

pralne obleke . od — gld. 80 kr. višje
suknene obleke „ 1 „ 80 „ „
modni kostumi „ 3 do 12 gld. „
haveloki „ 1 gld. 50 kr. „
površniki „ 2 „ — „ „
derby „ 4 „ — „ „
čepice „ — „ 50 „ „
klobuki „ 1 „ — „ „
čevlji „ 1 „ — „ „
do najfinejše vrste.

Strogo stalne cene!!
Izbrane pošiljatve tudi na deželo.
Konfekcijska trgovina (872-4)

Sigmund Stránský
Praga, Hibernerjeva ulica št. 1003-II.
Pri naročilih se sklicujte na ta časopis.

Najnovejše in najboljše v
klobukih
za gospode in dečke
izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških
tovarn priporočila v najbogatejši izbiri in najnovejše oblike
(947-3)
od **95 kr.** naprej
trgovina s perilnim, pletenim in modnim blagom
C. J. HAMANN
Mestni trg št. 8.
Zaloga klobukov o. kr. priv. dvornih klob. tovarn
W. Ch. Pless, Dunaj, in J. Pichler, Gradec.
Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni napovedi oblike izdelujejo in se
vzprejemajo stari klobuki za barvanje in modernizovanje.

sta najbolj koristni **štedilni mili** Tovarna mila
za hišno rabo! **Pavel Seemann**
Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah. Ljubljana.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz,
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare,
Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in
II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m
zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solno-
grad, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m do-
poldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove
vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. —
Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Mo-
nakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. —
Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta
in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob
7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Lju-
ljane drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopolu-
dne in ob 6. uri 10 m zvečer.

Za veliko noč
priporočila
slaščičarnica R. KIRBISCH
v Ljubljani, Kongresni trg
svojo bogato izbero različnih velikonočnih jajo, atrap, zajcev
(958-3)
in raznih slaščic.
Vsak dan sveže pince, potvice, kolači, presnice, naj-
finejše torte, pekarije in bonboni v največji izbiri.
Naročila za tukaj in na deželo se izvršujejo najtočneje in najceneje.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice
pristne samo z rudečim nadpisom „J. Pser-
hofer“ na pokrovu vsake škatljice.
Te že mnoga leta razširjene kroglice so staro slavno, lahko odvajalno in
po mnogih zdravniških občinstvu priporočeno sredstvo. Te kroglice čini tako
lahko, da ne povzročajo niti najmanjših bolečin in jih jemljejo celo otroci brez
vsakega pomisleka.
J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice so občinstvu znane tudi pod
imenom Pserhoferjeve kroglice in se že več ko 100 let edino in le pristno
izdelujejo v
J. Pserhofer-jevi lekarni
Dunaj I., Singerstrasse 15. (762-4)
Eden zvitek s 6 škatljicami velja K 2-10.
Manj ko en zvitek se ne razpošilja.
Pri predpošiljavi denarja stane s poštnino prosto pošiljavo:
1 zvitek kroglice . . . K 2-60 4 zvitki kroglice . . . K 8-90
2 zvitka „ . . . „ 4-70 5 zvitkov „ . . . „ 10-50
3 zvitki „ . . . „ 6-80 10 „ „ . . . „ 18-50
Posebno priporočljive špecialitete so še:
J. Pserhoferjev balzam zopar ozeblino 2 lončka proti predpošiljavi . . . K 2-15
J. Pserhoferjeva grenka želodčna tinktura zbadljivega učinka na želodec
poštne prosto pošiljatev 12
steklenic proti predpošiljavi K 5-
J. Pserhoferjev balzam zoper rane 12 steklenic poštne prosto proti
predpošiljavi . . . K 3-40

Prekrasna razsvetljava.
Najlepše in najfinejše obleke za dame.
Najlepše in najfinejše obleke za gospode.
Najlepše in najfinejše obleke za dečke in deklice.
Najlepše in najfinejše v modi za gospode.
Zadnja novost
klobuki in slamniki za gospode.
Usak čas največja in najnovejša izbira in pri vsem
tem najnižje cene.
„Angleško skladišče oblek“
(953-3) **Mestni trg šte. 5.**
Filijalke:
Resljeva cesta št. 3. Zagreb, Ilica št. 17.
C. kr. dvorni založnik Poslovodja
F. N. Netschek, Oroslav Bernatović.